národ zatogavolo vré i eden za drügim oni vzemejo v rouke patko. V tom táli sze celou arábci batrivno pokazsüjejo vö. Rommel nemski i Bastico taljanszki generálisa pa sze priprávlata, ka zádnyi vdárec dáta anglezsam v Egyiptomi.

Na Törszkom bivajoucsi jugoszlávszki generáliske i drügi goszpoudje, sterim je tak za bojno bilou, szo sze proszili nazáj domou. Minisztrszki predszédnik Nédics je pa nyuvo prosnyou nej poszlüno.

Churchil je sou Sztalina troustat v Ruszuszko. Nájhitrej nyemi je sou pravit, ka drügoga fronta oni nemrejo i ne vüpajo posztaviti gori.

Na Izland szigeti sze nahájajoucse amerikanszke szoldáke nemski bombniki vecskrát napádnejo.

Minisztrszki predszédnik Szrbije gen. Nédics je goripouzvao lüdsztvo, ka vszaksi more péti tao od psenice letosnyega pouva dojdati.

V Indiji csiduzse vékse nezadovolsztvo gracsüje prouti angleskoj oblászti.

Francuski ország sze je zdaj zasztálno kre országov náredi odloucso.

Egyszobás lakást
keresek. Cim a kiadóhivatalban.

Teljesen megbizható jólfőző
mindenest keresek Pestszenterzsébetre szeptember 1-re. — Érdeklődni lehet dr. CSUCSY Istvánnál, Muraszombat, Szabadság ter 5.

Küharica,
zavüpna, ki bi oprávlala tüdi drüga dela pri hizsi, dobi szlüzsbo z prvim szeptembrom v Pestszenterzsébeti. - Vecs povej dr. CSUCSY Isván, Muraszombat, Szabadság ter 5.

Jó házból való **elárusitóleányt**
cukrászdába felveszek. - PAUKÓ JÓZSEFNÉ, Muraszombat, Horthy Miklós ut.

Szüsenyé krme

Zöldmezőszövetség notrikázse po cejlom országi na nouvo formo szüsenyé krme, stero sze godi po takzváni „finn nyárs“ i po sterom sze prispara 40-50 %-ov na dobrouti krme.

Ka ide masinszkomi vérti od mlatidvi

Po nájnovejsom zrendelüvanyi miniszterszkoga cséplési biztosa sze masinszki rész more nej szamo z I. klásza zrnya vtálati masinszkomi vérti, nego tüdi z drügoga klásza.

Osztra kastiga

Főbirouv v Sümegi je postrofao Élő Imre masinszkoga vérta na 1.200 pengő strofa, ár je edno gojdno brezi cséplési ellenőra zacsno mlátiti.

Ka zselej od Tèbe vogrszka zemla?

Mati zemla szamo té trpi na szebi csloveka, csi zsivé po nyéni zákonaj. V Szahari nemrejo gyágri hoditi po lovini, kak tüdi po Suomi sze nemrejo szmucsati i drva szekati. Na tirolszke bregé morejo na hrbti nazáj noszititi zemlou, stero je lijscs doj zéprao. Ki ne szpunyáva zselejnye zemlé, ga mati zemla vözataji.

Znoj zselej nasa zemla. Sz pomocsjov ocelne skéri, stero delavszke roké obrácsajo, sze odpré nyéno szrcé i blagoszlovlena rouka. Vecs ji je táksi, ki tou nyéno blagoszlovleno rokou odklonijo, odidejo rájsi v prasnáte várase fabricsni dim snofat, v peovnice sze drzsat i glád vágat, te, gda zemlou püsztijo v prejlog ali nihájo na tühinszke roké. Ne dájte sze zvábiti! Zemla esese po zemlotreszi zemla osztáne i po szüsavi ali povoudni nam ona pá vorna gráta, szamo mi osztanmo nyoj vorni!

Mozgé zselej nasa zemla pri nyénom obdelüvanyi. Dobre mozgé, pa nede sz trátnico obrascsena. Trbej zevcseno kmécsko mladézen i zevcsene kmete. Soulani lüdjé naj prim lejo za plug, kak tou vidimo pri finszki brataj. Szpoznajmo vsze nyéne fizikálne, geoloske i kemicsne lásztnoszti. Vö ponucajmo vszakso priliko, gde sze kaj lejko vcsimo. Poglobimo sze v szkrivnoszt Vszemogocsega dela, kama je szvoje zákone zapiszao z vekivecsnimi literami.

Pravico zselej vogrszka zemla. Tiszti, ki jo dela, jo tüdi more meti. Nej je potrejbno, da bi tejlo vogrszke zemlé razrezali na mále krájcske, nego bodoucsnoszt vogrszke tou zselej, ka sze z domovineodávsztvom szprávleni sztoujezerni plügi i na börznoj spekuláciji pográbleni dvajsztijezerni plügi naj dájo tisztim, ki tou zemlou napájajo sz szvojim znojom, ár tej krvavijo za nyou tam na bojnszkom pouli, gde szmrtna kosza zsenya.

Krv zselej vogrszka zemla. Históriji je prejk znáni jezér lejt pomela vsze národe z té zemlé, ár za tou vogrszko zemlou nieden národ nej sesco telko krvi prelijáti, kak vogrszki národ. Drága zemla je vszigdár krvi zselna, vendar pa vsze tou poplácsa sz szvojim porodom. Tüdi zdaj tecsé vogrszka krv za naso zemlou i naso lepso prisesztnoszt. Krv nasi junákov naj gráta v nasi szrcáj pogodba, ka tüdi mi dámo vsze áldove, stere zselej od nász, na oltár nase vogrszke domovine.

Bougse i vecs vougrov zselej vogrszka zemla. Zaman brnijo i zmagovalno peszem glászijo nasi bombniki, csi nase zibelke prázne i nejme gratajo i cse matere nesesejo matere biti. Tüdi 45 milionszki francuszki ország sze je zobszton kurio. Mogao je na pogubelnoszt priti, csi je vadliványe, kak nájdragsi bozsi dár vkrajszüno od szébe.

Zemlou, domovino, familio mentüvati szamo vervajoucsi lüdjé znájo, záto szpunte vogrszkoj zemli nyéno zselejnye!

B. S.

— **Boerenbrock nárednik vodnik** (törzsőrmester) je od Hitlera zselezen krizsec z hrasztovim lisztjom doubo, ár je 102 ruszoszkiva eroplána prepravo. Ob szlejdnyim je augusztusa 1-ga 9 eroplánov v lüfti sztrejlo doj. Sztar je komaj 22 lejt.

— **Mussolini je bio v Athéni.** Grcski miniszterelnök Collacoglu je pri toj príliki pravo, da sze je Grcski ország v taljánaj naméro na nájbouksega prijátela. Nadale je tüdi vadlüvao, da je jáko zsao grcskomi národi za tak zsalosztno pretecsenoszt, gda szo sze dáli zapelati iz Londona.

Jáboka
sztucsena jáboka
brána jáboka
na vagone küpüje
EILAND LIPÓT
SZOMBATHELY
Gruntano: 1892. Telefon: 173.
Iscsemo zavüpne naküpoválce.

— **Nas kormány** je 600.000 pengöjov poszoudo za csakovszko zimszko kmécsko soulo, stero medjimurci jáko potrebüjejo.

— **Viszika trgouvszka soula** sze odpré mejszeca szeptembra v Ujvidéki. Sz tem sze szpuni sztáro zselejnye Bácske.

— **Latorco,** stera v Tiszo tecsé, do bórali. Bóranye de stiri lejta trpelo i de kostalo 2 million pengöv. Csi sze tou delo oprávi, miné nevarnoszt, ka bi 14.000 katasztrálszki plügov od povoudni trpelo.

— **Zalavármegyővszki Közjóléti Szövetkezet** je v preminoucsem leti 91 his posztavo gori postenim familiam z doszta decouv, raztálao je 100 plemenszki kráv, v 18 vesznicaj je delavcam dao zaszlüzsiti 60.000 pengöv. Lendavi je poszoudo 105.000 pengöv i na podpéranye dománye mestrije 75.000 pengöv.

— **Divji kosztan,** steroga szo tüdi doszegamao nücali v fabrikaj za zsájfo i keljé, sze po nájnovejsem ponüca za takzváno korpo, stera je jáko dobra za krmlenyé govénszke máre. Po tom krmlejnyi szo krave doszta bole dojne i tüdi mlejko je puno mascsobe. Záto sze pripravla akcia, ka do divji kosztan po cejlom országi vküp pobérali.

— **Za Székelyszki kráj** zvünrédno velke pecsi i ekszta vagone dá delati MÁV. Sz tem de vozsnya doszta hitrejsa i gladkejsa.

— **Pétpengőski** papérnati pejnez, nadale 50, 20 i 10 filerszki niklaszti pejnezi sze do konca toga mejszeca lejko na postaj notrimenijo.

Barométer.
Hevrométer, minden fajta hőmérő, fajsuly és szeszmérő, valamint az összes optikai és látszerészeti cikkek a legnagyobb választékban kaphatók a 78 év óta fennálló ZIGLING ANNA látszerészüzletben, Szombathely, Szentháromság ter 15.

Kerékpárok, alkatrészek, gummiáru nagy választékban
Cséplő és gőzgép felszerelés
Golyós csapágyak / Sport cikkek / Gyermekkocsik
Hoffher Schrantz mezőgazdasági gépek
Stiván Ernő, Muraszombat Telef. 30

Krátki glászi

— **Kr. vogrszko minisztersztvo za polodelsztvo** raztála 800 plemenszki praszic med kmete, ki májo menye kak 30 plugov grunta. Talanye oprávi vármegyövszki Állattenyésztő Egyesület.

V **Breznóbányi** je sztrasen ogeny bio. Zgorelo je 150 his z versztvinszkimi hrambami. Dvejsztou familij je prislo na koudisko palico. Ogeny je vuzsgalo edno málo dejte, stero sze je szpicami spilalo. Detecse sztarise szo zaprli, ár szo na szvoje dejte nej zadoszta merkali.

— **Von Bernuth generális,** ki je bio komandant edne tankovszke ármie, je na ruszoszkom fronti szpadno.

— **Tekszitilne fabrike** szmejo delati po najnovejsom zrendelüvanyi szamo mocsno tipusno blágo, stero szi szrmasko ludsztvo lejko lezsej kupi. V toj szukesini lukszusno blágo vecs ne bodo delali, ka je tüdi prav.

BENKÓ JÓZSEF
HUSÁRU és KONZERVGYÁR
MURASZOMBAT
TELEFON: 8 és 80
Sürgöny: Benkó Muraszombat / Postatakarékpénztári csekksz. 74009

Nyers vadbőröket
(pezsmát, görényt, mókust, borzt, mezei nyulat, házi nyulat, rókát, vidrát, nyestet stb.) és mindenféle állati szőrt a legmagasabb napi árban veszek.
Szász István, Muraszombat Lendva u. 21.

Petőfi Sándor utca 12.

MURASZOMBAT és VIDÉKE

Laptulajdonos: a Vendvidéki Magyar Közmüvelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Negyedévre 2 P, félévre 4 P, egész évre 7 P.
HIRDETÉSI ÁRAK: 1 hasáb szélességben mm. soronként 10 fillér.

Főszerkesztő: HARTNER NÁNDOR
Szerkeszti: ifj. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy Miklós ut 18 szám / Telefónszám 71.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

XXXVI. évfolyam. / 33. szám. ÁRA 16 fillér. Augusztus 14. — Péntek.

Az adakozás joga...

A magyar honvéd kemény léptei ma még a nap hevétől tüzesre forralt homokon dobbanak, de holnap már rea szakad a nyirkos orosz ősz és a sztyeppéken akadálytalanul száguldó szelek elhozzák az első hófelhőket is. Csikorog a zuzmara a bakancs alatt, a hóförgeteg millió apró tüje szurkálja a viharokban kicserzett katonaarcot, a jeges szél bebujik a köpeny alá, süpped a láb a hófutta katyukban. Gondolnunk kell már ma, gondoljunk is erre már ma, amikor a kánikula verejtékét töröljük az arcunkról.

Kormányozni annyi, mint előrelátni. Százszorosan igaznak kell lennie ennek és százszorosan igaz is ma, amikor a magyar honvéd kemény keze mindnyájunknak és mindnyájunk tündérországának, Magyarországnak jövőjét és sorsát hordozza a végtelen orosz pusztaságban. A honvédség raktáraiban már ma ott van a könnyü zubbony mellett a bekecs, a szellős ing mellett a prémes mellény, a nyári bakancs mellett a hócsizma. De... valamennyien ugy hisszük, hogy az a szeretet és hála, ami minden gondolkozó emberben szükségszerüen benne él a honvéd iránt, jogokat követel a maga számára is. Ha valaki ugy érzi, hogy *kötelessége* áldozatot hozni azért, akinek a békés életét, a biztonságát önmagának és családjának védelmét köszönheti, ám teljesitse a kötelességét. De, aki igazán mélyen magyarul érez, az nem kötelességet emlit, hanem jogokat hangoztat. Jogot ahhoz, hogy áldozatot hozhasson, bár csak milliomodrésznyi áldozatot is azért, aki fiatal életét kinálja az ukrán mezőkön, a Don mentén, a Volga dombjai között. És ehhez a jogunkhoz ragaszkodunk! A honvédnek adhatunk sokat, adhatunk mindent, de eleget nem adhatunk. És ha a raktárakban sok is a téli holmi, mi, akik önáluk millioszor kényelmebb körülmények között állunk a hátsó arcvonal posztjain, mi azt akarjuk, hogy a mi bundánk melegitse az északi hóviharban őrtálló honvéd testét, a mi meleg keztyünk simogassa meg a kezét, a mi hócsizmánk tegye biztosabbá a lépteit. Adni akarunk. Nem azt, ami a feleslegünk, nemcsak azt, amit nélkülözni tudunk. Odaadjuk azt is, ami hiányozni fog nekünk, amiből csak egy van — nem válogatunk a bundáink között, hanem odaadjuk az egyetlen szőrmekabátunkat, menjen vele a bélelt keztyü is, jó lesz magunknak a vékonyabb keztyü, vagy semmi keztyü. Csak a valódi áldozat adhatja meg azt az érzést, ami melegitőbb mindennél: *a kielégitett lelkiismeret érzését.* És ha majd átfuj vánnyadt kabátunkon a város utcáin lopakodó decemberi szél, vagy megborzongunk vékony gunyáinkban a mezők hajnali hidegében, gondoljunk arra, akit a bundánk, a bekecsünk melegit. És bizonyosan nem fogunk fázni.

A Kormányzó Ur hitvesének rádiószózata az ország lakosságához

Augusztus 25-től szept. 5-ig tart a téliruhagyüjtés honvédeink számára

Vitéz Nagybányai Horthy Miklósné, a Kormányzó Ur hitvese hétfőn délután rádiószózatot intézett a magyar társadalomhoz a meginduló téliruha gyüjtési akcióval kapcsolatban. A Főméltóságu Asszony szózatában kijelentette, hogy kötelességünk gondoskodni a hadbavonultak hozzátartozóiról, a hadiárvák neveléséről, legsürgősebben pedig honvédeinknek kell segitségükre sietni, hogy a társadalom megmozdulása is megkönnyitse számukra a téli helytállást. Akik itthon vannak a polgári élet kényelmében, azoknak kötelességük, hogy segitsenek azokon, akik értük harcolnak.

Arról, hogy a meginduló gyüjtés során mit adjunk, a Kormányzó Ur hitvese a következőket mondta:

Elsősorban szüksége van bármilyen huzattal ellátott egy, kettő, három vagy ötujjas szőrmekesztyüre. Megfelel a gyapjukesztyü és sikesztyü is, csak az a fontos, hogy a kesztyük 7 és feles nagyságunál kisebbek ne legyenek. Ezenkivül kötött-szövött meleg alsó fehérnemü kell minél nagyobb számban. Ezek közül leginkább az ugynevezett jáger alsónemü, pullóver, szvetter, ujjas vagy uj nélküli kötött gyapju mellények alkalmasak erre a célra. Gyüjtsünk továbbá szőrmesapkákat a honvédeknek. Megfelel minden szőrmesapka, leginkább pedig az Alföldön és Erdélyben viselt szőrmekucsma. Fülvédők, nyaksálak, hósapkák és érmelegitők, mind főleg ott találhatók, ahol a fiatalság téli sportot üz. Gyüjtsünk össze minél több lábszármelegitőt, vadászharisnya- és hólábszárvédőt. Megfelel erre a célra a vadász- és turista-lábszárvédő éppen ugy, mint a labdarugók lábszárharisnyája. Sifelszerelést és sicipőket is kérek katonáinknak. Sitalpak 190—220 cm nagyságuak legyenek, bármilyen fából és kötéssel, sicipők legalább 42 számuak. Az orosz téli éjszakák ellen tábori takarókat is kérünk. Nagy szolgálatokat tesz a szent ügynek az is, aki nap vagy hó ellen védő szemüveget, motoros-, autósszemüveget és szemvédőt szolgáltat be harcoló csapataink részére. Végül szőrmes mellényekkel kell ellátnunk a katonákat. A szőrmebélések éppen olyan jók erre a nemes célra, mint az ugynevezett mikádó-kabát, vagy az Erdélyben használatos bőr- és szőrmemellény, rövid bekecsek, egyéb bundabélések, egyes szőrmes bőrök és más hasonlók, amelyekből mellények, sapkák vagy kesztyük készithetők. Nagyon fontos, hogy a páros holmit, cipőt, érmelegitőt, harisnyát, kesztyüt, sitalpat, lábszárvédőt párosan összeerősitve, illetve összevarva szolgáltassunk be, mert ezzel fölösleges munkától és késedelemtől kiméljük meg a gyüjtőket. Semmi sem vész kárba és minden darab eléri rendeltetési helyét.

Az adományozók minden egyes tárgyról elismervényt kapnak és a gyüjtést végző szervek a legszigorubb ellenőrzéssel biztositják a manapság annyira értékes téli holmi beszolgáltatását, kiválogatását és eljuttatását a csapatokhoz. A gyüjtéssel megbizott polgári és katonai szervek, ujságok és falragasok utján még részletesebben fogják a közönséget az augusztus 25-től szeptember 5-ig tartó téliruha gyüjtésről tájékoztatni. Szentül hiszem, hogy a magyar társadalom most is ugyan ugy meg fog érteni engem, mint megértett eddig is, de most még nyomatékossabban kérek mindenkit, hogy adjon, mert ennek a gyüjtésnek az eredménye éppen olyan fontos, mint egy megnyert csata.

Jövőre ünnepli a Muraszombati Önkéntes Tüzoltó Egylet fennállásának háromnegyedszázados évfordulóját

Az egyesület élete megalakulásától napjainkig — Magyar jegyzőkönyvek a megszállás alatt — Az egyesület a megszállás elején a nemzeti ellenállás menedékhelye volt

Irta: MÓROCZ IMRE községi főjegyző

(Folytatás)

Benkó József müködése az egylet életében korszakot jelentett. A zenekar igen magas szinvonalra emelkedett. 1934.-ben a jugoszláv tüzrendészeti törvény értelmében az egyesületet át kellett alakitani. A muraszombati tüzoltók jó kiképzése és az egylet hagyományos bajtársi szelleme mintául szolgált. Az egylet nemcsak szükebb körü müködési területén, hanem az egész vidéken, sőt a Muraközben is végezte nemes szolgálatait. 1936.-ban, amikor a Muraközben nagy tüz fél falut hamvasztott el, tüzoltóink hősies önfeláldozással állták ellent az elemek pusztitásainak. Ahol nagy veszély volt, derék tüzoltóink mindenütt megjelentek és becsületes helytállással hajtották végre feladataikat.

Hartner Nándor polgármestersége az intézmények egész sorát adta Muraszombatnak. Egyesületünk igen sokat köszönhet volt polgármesterének.

1939.-ben a vendvidék élni akarásáról és gazdasági fejlettségéről tett tanubizonyságot. Vidékünk minden gazdasági tényezője fogott össze és tényes sikerrel, világvárosokhoz hasonlóan ipari-kereskedelmi-mezőgazdasági kiállitást és vásárt rendezett és ezzel a vidék kulturszinvonaláról tett tanubizonyságot. Ennek megrendezésében egyletünk fegyelmezett felkészültséggel és nagy áldozatkészséggel vett részt.

1941. évben, amikor a volt jugoszláv államot a fölbomlás és jogbizonytalanság megszüntette, vidékünk is igen sulyos válságba került. A háboru kitörése egyesületünk fegyelmét nem tudta megbontani. Akkor, amikor a jugoszláv állam nem tudta megvédeni és vidékünkön a jog és vagyonbiztonság sulyos nehézségbe került, derék tüzoltóink 5 napon át éjjel-nappal tejesitettek szolgálatot és védték meg a békés otthont és a drága szülőföldet. Ez az idő elegendő volt arra, hogy a magyar honvédség dicsőséges bevonulását előkészitsék és az akkor megtartott ünnepségeket felejthetetlenné tegyék. A felszabaduláskor egyesületünk fél évszázados hagyományai, a magyar mult kitörölhetetlen szép emlékei éledtek ujra azoknak a tagjainknak lelkében, akik a megszállás előtti magyar Muraszombat életének tanui voltak. Egyesületünk osztatlan örömmel és őszinte érzéssel vett részt a felszabadulás lelkesedésének minden megnyilatkozásában.

Az egyesület a magyar jogszabályok értelmében a folyó évben ujjáalakult s a törvényes rendelkezések értelmében vettem át nagynevü elődeimtől ennek a szép multu egyesületnek a vezetését. Az ujjáalakuló egyesület visszatekint a multra és a nemes hagyományokra. Hálás köszönetet mond mindazoknak, akik az egyesület életét támogatták, őszinte tisztelettel köszöni meg Benkó József járási tüzrendészeti felügyelő urnak azt a nagy munkát, amelyet az egyesület érdekében kifejtett és háláját juttatta kifejezésre akkor is, amikor az ujjáalakulás alkalmával őt örökös diszelnökké választotta meg. A köz érdekében kifejtett fáradhatatlan alkotó munkássága példaképül szolgál számunkra is és kérjük őt, hogy azzal a közvetlen meleg szeretettel, amelylyel mindenkor támogatott, támogasson továbbra is bennünket.

Ma ismét sulyos és nehéz feladatok előtt állunk. Egy percre sem pihenhetünk. A háboru bármily távol is van tőlünk, fokozott ébersègre kötelez. Egyesületünket a nehéz idők megkivánta nehéz feladatok elvég-

zésére fel kell vérteznünk. A polgári légoltalom megszervezésére és megalapozása, annak állandó és fokozott müködtetése, a korszerü felszerelés kiegészitése ma mind olyan feladat, amely elengedhetetlen és amelyet meg kell oldanunk. Ma nincs a világnak olyan területe, amely a kötelességvállalásból kivonhatja magát és ezt nem tehetjük meg mi sem, akiket a mult erre kötelez. Erős lendülettel, határozott élniakarással, vidékünk iránt érzett kimondhatatlan ragaszkodással óhajtjuk tovább vinni a kibontott zászlót, akarjuk megerősiteni, egységessé tenni ennek a legnyugatibb végvárnak nemes hagyományokon felépülő tüzoltószellemét és meg vagyok győződve arról, hogy élniakarásunk annak a nemes emberbaráti szolgálatnak, amely ezen az alapon az egész országot behálózza, egy igen erős láncszeme lesz és hozzá fog járulni ahhoz, hogy Szent István Magyarországa ismét elfoglalja méltó helyét a nap alatt, mert hangsulyoznunk kell azt a legnagyobb magyarral, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz!

HALLGASSA MEG SZIVÉT

A PHILIPS ELEKTRONHÁZBAN!

Bájos, fehérköpenyes leány átad egy hallgatócsövet, amelyet vékony vezeték köt a falhoz. Az ember ráhelyezi a csövet a szivére, ugy, ahogy az orvosok szokták lehallgatni a szivverést. És ebben a pillanatban *a szemben levő falon másfélméteres nagyságban megelevenedik a szivünk!* Ott luktet, pirosan a falon, fények gyulladnak ki és a mi legsajátabb — szivverésünk hangosan dobog a fali óriásszivből, mintha valami nagy gép zakatolna . . . Olyan élmény ez, amelynek, azt hisszük, párja sincs. Pedig csak egyike annak a száz és száz müszaki meglepetésnek, amelyek a Philips-Elektronházban ennek a sokoldalu, nagy világcégnek ötletes gépeit, gyártmányait demonstrálják. Az óriásszív a Philips hangerősitő berendezésnek meghökkentő szemléltetője. De van itt egy másik teremben még egy olyan látványosság, *amelyre évek mulva is emlékezni fogunk!* Az ember belép egy teljesen elsötétitett szobába, amelyben kicsinyitett vasuti hid áll. A hidra sinpár fut fel . . . és a sinre [illegible] egy kicsinyitett vonat, végigfut a sinen, át a hidon. A hid legkisebb kilengését is [illegible] mutatja be a falon egy szellemes készülék, amely arra van hivatva, hogy a mü[illegible] világnak az épitéseknél használt anyagok szilárdságvizsgálatánál, tartóssági megterhelések meretezésénél fontos támpontot nyujtson. Neve: Philips-oscillográf, magyarul: Philips [illegible] a szellemhidon a laikusoknak is elfelejthetetlenül [illegible] hogy Philips [illegible] is merhetővé tudta tenni!

A Philips-pavillon minden [illegible] terme az ötletesnél ötletesebb, érdekes és egyben [illegible] a mostani Budapesti Nemzetközi Vásáron. Ötszázötven [illegible] Philips kiállitási palota, tetején háromméteres védjegy[illegible] nemes magyar izléssel [illegible] Bozzay Dezső okl. épitő[illegible] a Philips világcég minden csodájával.

[illegible] is már bemutatja itt a Philips-gyár. [illegible] Az évről-évre tökéletesebbet alkotó Philips rádió[illegible] pompás uj vevőkészülékével. A legna[illegible] *[illegible] legkisebben kiesmiséget rádiókészülék kelti.* [illegible]

[illegible] Philishave villamos szappanozás [illegible] Metalix-Philips röntgenkészülékek, Philips-rádiók, rádió[illegible] hegesztőpálcák, egyszó[illegible] megkapó meghök[illegible] Budapesti Nemzetközi Vásáron a Philips kiállitási palota[illegible] dollármilliókba kerülő [illegible]

A magyar állam sorsa a nemzetiségek sorsa is

Pataky államtitkár beszéde a nemzetiségi kérdésről, a magyarság és a nemzetiségek kötelességeiről

A debreceni nyári egyetem augusztus 1-én nyilt meg Kállay Miklós miniszterelnök, Szinnyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter és Lossonczy István közellátási miniszter jelenlétében.

A Nyári Egyetem keretében rendezett nemzetiségi tanfolyam megnyitó előadását Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár tartotta.

Az államtitkár előadásában ismertette a nemzetiségi politika alapjait. Kiemelte, hogy Kállay Miklós miniszterelnök már parlamenti bemutatkozó beszédében a legfontosabb kormányzati kérdések egyikének jelölte meg a nemzeti kérdést. Az 1938 óta bekövetkezett területi gyarapodással jelentős számu nemzetiségi honfitársunk tért vissza Szent István koronája alá. Visszatért nemzetiségeink egy része egy céltudatos magyarellenes propaganda lelki következményeivel került vissza.

Ujjászületik és ujjárendeződik Európa. Az ujjárendeződés tartósságának egyik mellőzhetetlen követelménye erős, kiegyensulyozott magyar állam a Duna völgyében. Ez az erős magyar állam — benne egy népileg kiteljesedő élettől duzzadó magyarsággal — van hivatva a többi nép által lakott állam területén a magyarságnak és a vele együtt élő népeknek békés, nyugodt, harmónikus fejlődést biztositani. Nagy világégésben vagyunk, de ez nem akadályoz meg bennünket abban, hogy tovább munkáljuk és erősitsük azt a szintézist, amely szintézis testvéri összefogás az egységes magyar állam keretében, a magyarság és Magyarország nemzetisegei között, melőzhetetlen alapja a magyar államiságnak és biztos garanciája a békének Európa délkeleti részén. Történelmi és természeti adottságok határozzák meg a magyar állam hivatását. E hivatás teljesitésében a nemzetiségi probléma megoldása nem uj feladat, de uj a minősége, épen az emlitett változások folytán.

A nemzetiségi politikánk alapjai:

Továbbra is meg kell tartanunk nemzetiségeink irányában azokat az elvi bázisokat, amelyek történelmi alkotmányunkban gyökereznek. Jogi kifejezése ennek az, hogy

a nemzetiséghez tartozók, mint a politikai magyar nemzet tagjai, jogilag és tényleg egyenlő jogi polgárai a magyar államnak, ugyanolyan szabadságjogok élvezői, mint a magyarság tagjai.

Elvi alap, hogy a nemzetiségekhez tartozóknak joguk van szellemi és gazdasági kulturális erőiknek megtartására, azoknak akadálytalan fejlesztésére. E célból iskolákat, iskolai intézményeket, kulturális, gazdasági, szociális célu egyesületeket, társaságokat alakithatnak és tarthatnak fenn. És mindezekben nemcsak, hogy nem szabad őket akadályozni, hanem fent törekvésükben gyámolitani, segiteni, szeretettel gondozni tartozunk őket.

További elvi alap, ezután is, mint eddig a nemzetiségekhez tartozóknak különleges joguk van nyelvük használatára, a magán, az egyházi életben, a gazdasági életben és a technikai lehetőségek szerint a hatóságokkal, hivatalokkal való érintkezésben is.

A formák és módok változnak a kor különböző igényei szerint. De nem változik az alap, a történelmileg kialakult sajátos magyar alap. És ez az, hogy a magyar nemzettest történelmünk folyamán mindig magába foglalta, testvéri szeretetben egyesitette a Hazának minden fiát nyelvre, származásra, nemzetiségre való tekintet nélkül.

A gyakorlati teendőknek nagy része a közigazgatás szerveire hárul. Elsősorban nekik kell magatartásukkal és közvetlen közremüködésükkel közrehatni oly irányban, hogy a többség és kisebbség között a kölcsönös bizalom, szeretet erősödjék, az teljes legyen.

Nekik kell a nemzetiségeknél is józan, reális életszemléletet meggyökereztetni. Meg kell érteni velük hogy

hazájuk történelmi és megváltozhatatlan természeti és gazdasági adottságoknál fogva csak és kizárólag a magyar állam.

Hogy a nemzetiségi szintézis tekintetében teljes eredményt érjünk el, annak egyik eszköze a jó, a szakszerü, pártatlan és mély szociális érzéstől áthatott közigazgatás. Ennek viszont egyik igen fontos előfeltétele a nemzetiségi probléma szempontjából a nemzetiségek mindennemü viszonyainak alapos megismerése. Egész kiemelkedő jelentősége van annak, hogy a nemzetiségi vidéken müködő köztisztviselő jól birja és használja is az illető nemzetiség nyelvét. Fontos az is, hogy a közigazgatási tisztviselő tudatában legyen annak, hogy nemzetiségi viszonylatokban való hivatalos eljárása során, de egész müködésével is hivatást, küldetést teljesit. Sokszor tövises, rengeteg türelmet és nagy kitartást kivánó hivatást. De az előbb mondottakon kivül ez a nyitja annak, hogy a nemzetiségekhez tartozókban bizalom szeretet keljen és legyen élő a közigazgatás munkasaival és magyar állammal szemben. Türelemmel és szeretettel el fogjuk enyészteni azokat a káros, sokszor kóros kinövéseket, amelyeket a husz éves különélés itt-ott előidézett.

Nemzetiségi mivoltuk kiélését munkáló egyesületeikben, különböző kulturális, gazdasági és szociális intézményeikben, irodalmukban, sajtójukban munkálják azt, hogy a magyar államnak, a magyar hazának fiai. Nem élhetnek hermetikusan elzárt, különvaló életet sem a magyar államtól, sem a magyar állam többi polgáraitól. Nemzetiségi életük nem terjedhet a nemzetiségi exkluzivitásig. Ha e tekintetben itt-ott tulzások észlelhetők, biztos a reményünk, hogy ezek el fognak tünni. El kell tünniök, mert ezek akadályozói egy mindkét részről szükséges bizalomteljes légkör, megfelelő lelki atmoszféra kialakulásának.

Mindezt kivánjuk elsősorban a magyar tisztviselőktől, általában minden magyar köztisztviselőtől, de ezt kivánjuk a magyar társadalom egészétől is, [illegible] kell tenni munkálni annak, hogy a nemzetiségi kérdésben előállott uj helyzet tőle is fokozott mértékben kivánja meg [illegible], a szintézist állandóan munkáló magatartást. Türelmet, szeretetet a nemzetiségek életnyilvánulásai iránt, az egymásrautaltságnak és sorsközösségnek belső átérzését, tehát megfelelő lelki beállitottságot, amelynek lényegi alapja a sorsközösség ténye.

Egységes felfogásnak, egységes akaratnak kell érvényesülni nemzetiségi politikánkban és ezt el fogjuk érni, mert biztositani fogjuk, hogy a nemzetiségi kérdésben a kormányzat jól átgondolt politikája érvényesüljön. Fegyelmezettséget kiván a feladat a tudománytól, a publicisztikától, a sajtó munkásaitól is.

A feladat nem könnyü, a feladat megoldásával járó terhek nem kicsinyek, de a terheket elbirja az élettől duzzadó erős magyarság, az erős Magyarország.

A nemzetiségek érdekében is kell az erős magyar állam.

Mert a magyar állam sorsa az ő sorsuk is. Ha ragaszkodnak e földhöz és a magyar államhoz és szeretniök kell azt, mert természeti és történeti adottság, hogy ez a föld és ez az állam, csak magyar lehet.

A nemzetiségi kérdésben a szintézis tartósságának fontos előfeltétele, hogy a nemzetiségi jogok érvényesülésének, e jogok érvényesülése mértékének és módjának a magyar államot, a magyar állam egységét, a magyar állam szerkezetének biztonságát tangálniok nem lehet. A magyar állami főhatalomnak érintetlennek és egységesnek kell maradnia, azt atomizálni, felparcellázni nem lehet. Ez abszolut követelmény.

A politikai müvészet abban áll, hogy a nemzetiségek kivánságainak kielégitését, jogainak érvényesülését összhangba hozzuk a magyar állam biztonságával. Ez kötelességekkel jár a magyarság részéről és kötelességekkel jár a nemzetiségek részéről. A nemzetiségekhez tartozóknak minden életnyilvánulásukban absolut loyalitással kell viselkedniök a magyar állam, a magyar állam hatóságai és a magyar állam minden polgára iránt.

VÁROSIMOZI

MURASZOMBAT

Előadások

augusztus 15-én, szombaton este 9 órakor, augusztus 16-án, vasárnap 11.15 o., 15.15 o., 17.30 o., és 21 o. és 17.-én, hétfőn 21 órakor

ÉDES A BOSSZU

Főszereplők: PÁGER, BILICSI, ERDÉLYI MICI

Előadások:

augusztus 20-án, csütörtökön 15 o. 15 p., 17 o. 30 p. és 21 o., augusztus 21.-én, pénteken 21 o., augusztus 22-én, szombaton 21 o.

RÁD BIZOM A FELESÉGEM

Erdélyi Mici és Páger Antal főszereplésével.

Felhivás

a gubacs, tölgy és bükkmakk gyüjtőkhöz!

A Közellátási Miniszterium 65.634—1942. sz. rendelete a cserzési célokra alkalmas gubacs, valamint tölgy és bükkmakk gyüjtését kötelezővé tette.

Felhivom figyelmét a gyüjtőknek e cikknek nemzetgazdasági szempontból való rendkivüli fontosságára és remélem, hogy mindent el fognak követni, hogy a gyüjtés minél eredményesebb legyen, annál is inkább mivel az árak olyan előnyösen lettek megállapitva, hogy számitását minden körülmények között meg fogja találni.

SZÁSZ ISTVÁN
nyersbőr kereskedő
MURASZOMBAT, Lendva utca 21.

3

Több felszólalás hangzott el a muraszombati járás érdekében a vármegyei közigazgatási bizottság ülésén

Muraszombat—Szentgotthárd—Körmend közötti autóbuszjárat terve — A rossz vasuti összeköttetés problémája

Miért késnek a középitkezések?

Vasvármegye közigazgatási bizottsága szerdán délelőtt ülést tartott. Az ülésen megjelent Hartner Nándor országgyülési képviselő is a muraszombati járás képviseletében.

Az előadók jelentései után — amelyekből kitünik, hogy a megye területén általában két hetet késett az aratás az időjárás miatt, gyenge volt az állatforgalom, 96 napközi otthon müködik a megye területén, amelyek közül huszonötben étkezés is van, a népiskolák felső tagozatában is tanitani kell a „honvédelmi ismeretek" cimü tárgyat, kielégitő volt a közutak állapota — az államépitészeti hivatal vezetője számolt be a megyében történő középitkezésekről.

A jelentéshez hozzászólt

dr. Csupor Sándor

szombathelyi ügyvéd és szóvátette, hogy *Muraszombat város képét elrontja a sok félbenmaradt épitkezés.*

A bürokrácia félretételével siettetni kell a félbenmaradt épületek befejezését.

Kifogásolta, hogy rossz Muraszombat vasuti összeköttetése Szombathellyel.

Javasolta, hogy a legegyenesebb és a legrövidebb utvonalon létesitsenek Szombathely és Muraszombat között autóbuszösszeköttetést.

Alkalmasnak találná erre az erdélyi körvasut megépitése által felszabadult autóbuszok átvételét és forgalomba helyezését. *Ezután a muraszombati gyárak nyersanyaggal való ellátását kérte.*

Hartner Nándor

szólalt ezután fel. Köszönetet mondott Csupor Sándor szavaiért, majd ő is a gyárak nyersanyaggal való ellátására kérte a vármegye segitségét.

Dr. Szentlászló Vargha Gábor

is felszólalt a muraszombati járás ügyében és hangsulyozta, hogy szerinte *csak Szentgotthárdon át szabad bekapcsolni közlekedésügyileg a járást a megye vérkeringésébe.*

Horváth Kálmán dr. alispán

szerint a muraszombati középületek befejezését bürokratikus eljárások nehezitik, ezeket kell szorgalmazni. A gyárak nyersanyagellátásának ügyében a vármegye támogatására számithatunk. *A Muraszombat—Szombathely közötti autóbuszjárat létesitésével kapcsolatban ő is hangoztatta, hogy a járat utvonalának Szentgotthárdot is érintenie kell.*

Vitéz dr. Szücs István főispán

a befejezetlen épülettekkel kapcsolatban és a vasuti összeköttetés kifogásáról szóllott hozzá a kérdésekhez. Kiemelte, hogy a vasuti összeköttetés hiányosságát mindenki elismeri, a rossz vasuti összeköttetés azonban országos panasz, aminek az oka a mai viszonyokban keresendő.

NEM A MURASZOMBATIAKON MULIK A KÖZÉPITKEZÉSEK BEFEJEZÉSÉNEK KÉSLEKEDÉSE

Muraszombatban csak örömmel vehetjük tudomásul, hogy a megye közigazgatási bizottságának ülésén behatóan foglalkoztak a járás ügyeivel, elsősorban a középitkezések befejezésének kérdésével, hiszen ez a probléma állandóan felszinen van Muraszombatban és a megoldást állandóan szorgalmazta a község.

Muraszombatban már minden megtörtént, ami az épitkezések megkezdéséhez a község részéről meg kellett, hogy történjen.

A MÁVaut garázs épitéséhez szükséges ajándékozási szerződés a kisgyülés jóváhagyására vár. A kereskedelmi középiskola bővitésére adományozandó telek ügyében megtartották már a közgyülést, amelyen megfelelő határozatot is hoztak. Itt a Cikta és a község között létrejött ajándékozási szerződés aláirása késik a Cikta részéről. A vasutasház ügye a minisztérium intézkedésére vár, a gimnázium befejezését a muraszombati illetékes hatóságok sürgetésére kezdték meg.

Reméljük, hogy most, amikor már a megye vezetőinek is ráterelődött a figyelme Muraszombat problémáira, azok megoldása hamar megtörténik, amiben már csak azért is bizhatunk, mert mind a főispán, mind az alispán, mind a közigazgatási bizottság mindig a legmelegebb jóindulattal kezelte a muraszombati járás ügyeit.

A Muraszombat—Szombathely közötti autóbuszjárat tervével kapcsocsolatban meg kell jegyeznünk, hogy ha az autóbuszjáratot Muraszombat érdekében állitják be, akkor az Muraszombat érdekét kell, hogy elsősorban szolgálja. *Muraszombatnak Szentgotthárddal van autóbuszösszeköttetése, uj járat létesitése tehát nem égető probléma.* Ha viszont Szombathellyel csak Szentgotthárdon át kapna Muraszombat autóbuszösszeköttetést, *az egyrészt legalább 5 órásra növelné a menetidőt* (óránként 30 km-es maximális sebességgel közlekednek ma a Mávaut gépkocsik) másrészt pedig

a lényegesen nagyobb távolság miatt lényegesen megnövelné az utiköltséget.

Nagyon előnyös volna viszont, ha

Pártosfalván keresztül, a legrövidebb utvonalon közlekednék autóbusz,

mert ezzel két dolgot is el lehetne érni: egyrészt teljesülne Pártosfalva, Urdomb, Nagytótlak és környékük kérése, hogy adjanak nekik valamilyen állandó közlekedési eszközt, másrészben pedig 3—3 és fél óra alatt el lehetne jutni Muraszombatból Szombathelyre. Ezen a vonalon az utiköltség is lényegesen kisebb lenne.

Tekintettel a gumihiányra, Pártosfalván át lehetne közvetett megoldást is találni: igy például elég lenne,

ha Körmendről indulna este 7 óra után Muraszombat felé autóbusz,

mert Körmendig este elutazhatnak a muraszombatiak azzal a vonattal, amely a szentgotthárdi járás közönségét viszi a megyeszékhelyről este haza. (Sz. E.)

Ha Budapesten jól és otthonisan akarja érezni magát, keresse fel

ANDREICS KÁROLY

vendéglőjét

BUDAPEST VIII., Kerepesi ut 5.
Keleti p. u. érkezési oldallal szemben.

A „VENDEK TALÁLKOZÓ HELYE". Jó magyar konyha, finom fajborok.

„SABARIA"

SZOMBATHELY

THÖKÖLY IMRE UTCA 71.
TELEFON: 10—68.

rum és likőrgyár

mindennemü szeszesitalok gyártása és eladása

Cégt. BORLAY ENDRÉNÉ

Legkitünőbb italok!
Legpontosabb kiszolgálás!

240.000 pengőt utalt ki a kultuszminisztérium a muraszombati gimnázium befejezésére

Már meg is kezdődtek a munkálatok — Jövőre nem lesz korlátozás a felvételnél

Nemrégiben Muraszombatban járt dr. Balassa Brunó miniszteri osztályfőnök, aki a tanitói tanfolyam előadásainak meghallgatásán kivül a muraszombati iskolák épületeit is megtekintette. Dr. Törnár Ede premontrei kanonok, állami gimnáziumi igazgató felhasználta Balassa látogatását arra, hogy az uj gimnázium befejezésének az ügyét sürgesse és személyesen is megkérje a kultuszminisztérium képviselőjét a gyors eljárásra.

Kérésének eredményeképen már meg is érkezett a muraszombati tanügyi kirendeltséghez az értesités, hogy az ügyben intézkedés történt és

a vallás közoktatásügyi minisztérium 240.000 pengőt utalt ki a gimnázium épületének befejezésére.

A hatalmas összeg módot adott arra, hogy azonnal megtörténjenek az intézkedések a munka megkezdésére. *Máris dolgoznak az iparosok a félbenmaradt épületen* és a jövő évben már az uj épületben müködik a gimnázium. Az uj, modern és tágas iskolaépület befejezése után nem kell elutasitani egy megfelelő diák felvételi kérelmét sem azért, mert nem tudnak már számára az iskolában helyet adni.

Dr. Törnár Ede gimnáziumi igazgató a 240.000 pengő kiutalását meleg levélben köszönte meg dr. Balassa Brunónak, aki tényleg villámgyorsan intézte el a már régóta huzódó muraszombati kérést.

Augusztus 14—27 közötti időre uj vonatpárt kap Muraszombat

A budapesti Nemzetközi Vásárra való tekintettel a MÁV igazgatósága augusztus 14—27. között uj vonatokat állit ideiglenesen forgalomba, hogy a fővárosba való utazást megkönnyitse. Az emlitett időben Muraszombat is kap egy uj vonatpárt.

Murahelyről a rendesen közlekedő vonatokon kivül

augusztus 17—27. között 5.48 perckor indul reggel vonat,

amely 9 óra 20 perckor érkezik Szombathelyre. Igy csatlakozást kap a 9 óra 54 perckor Budapest felé induló vonathoz. *Igy tehát az utas egyetlen átszállással hajnalban elindulva délután 4 órakor már Budapesten lehet.* (A vonat Győrtől gyors.)

Visszafelé augusztus 13—26. között

Körmendről indul rendkivüli vonat 20 óra 10 perckor Muraszombatba.

Ideérkezik 22 óra 43 perckor. Ennek a vonatnak Budapest felöl van csatlakozása a 13 órakor induló vonathoz. (Győr—Budapest között gyors.)

A Nemzetközi Vásár idejére tehát Muraszombat—Budapest között két olyan vonat közlekedik (egyik az éjjeli személy, a másik az uj vonat), amelynek csatlakozásaira nem kell egy fél óránál többet sehol sem várni.

A Magyar Élet Párt országos vezére, Kállay miniszterelnök

Mép tisztségviselőket nevezett ki a Muravidéken

A felszabadult Muravidéken már az ősszel megkezdte szervezkedését a Magyar Élet Párt. Csaknem valamennyi községben megalakitották már akkor a MÉP helyi szervezetét, csupán néhány falu maradt hátra. Kállay Miklós miniszterelnök, országos pártvezér, Borlay Endre MÉP vármegyei központi titkár javaslatára most ezekbe a községbe is kinevezte a helyi tisztségviselőket, igy a helyi pártszervezetek — amelyeknek legfontosabb feladatául a belső rend és nyugalom biztositását és a Bajtársi Szolgálat támogatását tüzték ki — itt is megkezdik müködésüket. A kinevezések a következők: *Magasfok:* elnök: Kolman József, h. elnök: Kalmár József, titkár: Gubics István. *Szarvaslak:* (a kerületi szervezőtitkár javaslatára ujjáalakitott tisztikar) elnök: Hajdinyák János, h. elnök: Sbüll Antal, titkár: Bokán Antal, h. titkár: Cserny Győző. *Felsőcsalogány:* elnök: Fartek Ferenc, h. elnök: Kováts Károly Zoltán, titkár Pojbics Gyula. *Kuzma:* elnök: Roposa József, h. elnök: Fartek Ferenc, titkár: Benkovits László. *Völgyköz:* elnök: Klement Károly, h. elnök: Horváth József, titkár: Spilák Imre. *Szentmátyás:* elnök: Bunderla Ferenc, titkár: Klement Mátyás. *Borhida:* elnök: Gyergyék Károly, titkár: Cigüth Ferenc. *Falud:* elnök: Perkics Sándor, h. elnök: Kovács József, titkár: Novák József. *Kisszombat:* elnök: Titán János, h. elnök: Kumin János, titkár: Marosa Lajos. *Murahalmos:* elnök: Cigüth Ferenc, h. elnök: Norcsics Iván, titkár: Titán Iván; *Muracsermely:* elnök: Reiner Vince, h. elnök: Perkics József, titkár: Forján János; *Vaspolony:* elnök: Péntek József, h. elnök: Pável Kálmán, titkár: Porédos Károly; *Lendvakirályfa:* elnök: Wolf Ferenc, h. elnök: Menzigár Alajos, titkár: Vogrincsics István.

Az országos pártvezér bizalmát tanusitó okmányt a kerületi szervezőtitkár a kinevezettekhez hamarosan eljuttatja.

HIREK

— **Novák Zoltán, Vas vármegye cséplési miniszteri biztosa** hétfőn a muraszombati járásba érkezett, ahol Titán József cséplési főellenőr és Haklits István járási gazdasági felügyelővel felülvizsgálta a cséplés ellenőrzését.

— **A tanitói tanfolyam ünnepélyes befejezése** jövő szombaton, 22-én délelőtt lesz. A befejező előadást dr. Törnár Ede igazgató tartja, „A vend nép helyzete a magyarság körében" cimen. A záróünnepélyen és a nagy érdeklődéssel várt előadáson vendégek is vesznek részt.

— **Javitó — különbözeti — és magánvizsgák a gimnáziumban.** A muraszombati állami gimnáziumban az igazgatóság közlése szerint szeptember 2-án tartják a javitó, szeptember 3-án és 4-én a magán és különbözeti vizsgákat. A beiratások 5-én és 7-én lesznek. A javitó, magán és különbözeti vizsgákra szeptember 1-én kell jelentkezni az igazgatói irodában.

— **Rituper Gyula, a Petánci bor és gyógyviz muraszombati főbizományosa** megkapta az iparengedélyt. Rituper Gyulával a muraszombati kereskedőtársadalom szorgalmas és becsületes uj taggal gazdagodott.

— **Meghalt** Mártonhelyen Skrabán István köztiszteletben álló gazda. Az ősz gazda elhunytával egy igazi és magyar hazájához mindig hü vendmagyar ember halálát gyászoljuk.

— **A muraszombati iparostanoncliskola** a jövő tanévben már a várban kap helyet. A helyiségek rendbehozása már megkezdődött.

— **Elhalasztották a Muraszombat-Alsólendva öreg fiuk labdarugómérkőzést.** A 15-ére Alsólendván tervezett mérkőzés augusztus 23-ra való elhalasztását kérte közbenjött akadályok miatt az alsólendvai csapat.

— **Vukán József völgyesi cséplőgéptulajdonos** gépét kivonta a használatból különböző szabálytalanságok miatt a muraszombati járás főszolgabirája.

KÁNIKULÁBAN
nincs jobb hűsitő ital
mint a
természetes szénsavas
Petánci fröccs
ÜDIT — GYÓGYIT

— **Muraszombat—Sárvár városközi leventemérkőzést** rendeztek vasárnap Muraszombatban. A hazai csapat 2:1 arányban győzött, ami a Gombás István főhadnagy, járási leventeparancsnok helyettes vezetésével végzett szorgalmas edzés eredménye.

— **A Muraszombati Járási Ipartestület kitünően sikerült táncmulatságot rendezett** vasárnap délután és este az Elefánt-szálló kerthelyiségében. A táncmulatságon nagyon sokan vettek részt, a sürü sorokban ülő vendégek között jóformán minden számottevő muraszombati család tagjait ott láttuk. Az iparosmulatságon teljes létszámban résztvettek a város közéleti és társadalmi vezetői is. A kitünő hangulatu mulatságon tombolát is rendeztek, amelynek szintén igen nagy volt a sikere. A mulatság bevételét, amely 1023 P, a hadbavonult iparosok hozzátartozóinak támogatására forditják. Az ipartestület vezetősége felkérte szerkesztőségünket hogy tolmácsolja köszönetét mindazoknak, akik a mulatságon résztvettek, vagy a jótékony célra felülfizettek.

— **Muraszombatban 34 fillér a tej eladói ára.** A 40 filléres tejár csak a törvényhatósági jogu városokra vonatkozik. Azonban a járás főszolgabirája a viszonteladók helyzetének méltánylásával lépéseket tett abban az irányban, hogy Muraszombatban 36 fillérre emeljék a tej fogyasztói árát.

Az égetett szeszes italok fogyasztási árai: 40 százalékos rum literes fehér üvegben 8.40 pengő, zöld üvegben 8.30 pengő, a 45 fokos rum 9.34, illetve 9.24 pengő, az 50 fokos 10.26, illetve 10.16 pengő. Az 55 fokos rum zöld üvegben 13.30, a 60 fokos pedig 14.40 pengő. A likőrök ára 25 egységnél literenként 6.50 pengő, 29 egységnél 7.39, 33 egységnél 8.26, 37 egységnél 9.14 pengő. A konyak (brandy) literje 12.10 pengő. A gyümölcspálinkák: 40 százalékos 8.80 pengő, a 45 fokos 9.84, az 50 fokos 10.82 pengő. Törköly- és seprőpálinka: 40 százalékos 8.74, 45 százalékos 9.70, 50 fokos pedig 10.66 pengő.

OLVASÓINK IRJÁK...

A sertésvásárlás nehézségei

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A muraszombati járás sertéstenyésztő gazdái és a járás sertéskereskedői nevében kérem, hogy sziveskedjék alábi közérdekü soraimnak helyet adni.

A muraszombati járásban fertőző sertésbetegség terjedésének megakadályozására a megvásárolt sertéseket csak orvosi vizsgálat után lehet a vevőhöz elszállitani. Ezt az intézkedést mindenki csak helyeselheti, végrehajtásának módja azonban sok jogos panaszra ad okot. Az a baj ugyanis, hogy a járási állatorvos — aki tul van halmozva munkával — csak nagy időközökben járja végig az egyes községekben az eladott sertések gazdáit, igy a vétel után legtöbbször 2—3 hétig, nem ritkán azonban egy hónapig is várni kell a sertés elszállitására. A mai irányitott gazdálkodás mellett ez rendkivül nehéz helyzetbe hozza mind az eladót, mind a vásárlót. Az eladónak ugyanis nincs etetnivalója olyan sertés számára, amelyet *már eladott*, a vevőnek pedig magas dijat kell fizetnie azért, hogy a kényszerü késedelem miatt el nem szállitott állatot valahogyan mégis eltartsa gazdája. Az elszállitás nehézsége azonban nem csak a vevőt és az eladót érinti hátrányosan, hanem *vétek a nemzetgazdasági érdekek ellen is*, mert a készre hizlalt sertés állapota romlik az alatt az idő alatt, mig elszállitására várni kell.

Ezért szükségesnek látjuk az illetékes hatóságok figyelmet felhivni panaszunkra. Megoldásnak találnánk már azt is, ha legalább *a vásárlás időpontjától számitva egy héten belül* meg lehetne ejteni az orvosi vizsgálatot. Nagyon jol tudjuk, hogy ez egy állatorvos számára szinte megoldhatatlan nehézségbe ütközik, ezért szeretnénk, ha a járásba még egy állatorvost küldenének ki, vagy más módját találnák kérésünk teljesitésének.

Tisztelettel:

Zrinszky Antal.

Odollal kezdjük a napot,

mert a száj és a fogak ezer veszély között egész napon át munkában vannak. Az ODOL-fogpép a fogakat tisztán és egészségben tartja és a szájat felfrissiti. Tehát a mindennapos száj- és fogápoláshoz használjunk ODOL-fogpépet.

ODOL *fogpép*

MAGYARORSZÁGI ODOLMÜVEK R. T. BUDAPEST

„Szégyellték magukat a szlovének előtt vendnek vallani..."

Nagyságos Főszerkesztő Ur!

Nem vagyok iró. Nem a mesterségem. Foglalkozásam zene: karnagy vagyok. De hazafias cikke a mi kedves lapunkban nagyon megörvendeztetett. 23 évi elkeseredésnek ki kell törnie. Sokat szenvedtem a megszállás alatt. Háromszor becsuktak magyar operettek és szindarabok miatt. Sok mindenféle kellemetlenséget kellet elviselnem. Mindezeket elfelejtetem.

De most, mikor mi vendek örülünk, hogy édes jó Anyánkat, mely mindig jóval, *csak jóval* ajándékozott meg minket az ő fiait, vissza kaptuk, most akadnak olyanok, akik tudva és akarva nem mondanak igazat, csak azért, hogy egyet rugjanak a várva várt édes magyar hazánkon. Nem tudok hallgatni, szólok. *Szólnom kell, mert fáj.* Mi vendek mindig jó, hüséges hazafiak voltunk. Minket ne akarjon senki sem félre vezetni, becsapni. Azok, akik engedték magukat az oruknál fogva vezetni és élvezték a jugoszláv megszállás alatt a becsapás keserü gyumolcsét és nem okultak, azok ne akarják ujból a becsületes vendeket rabigába vezetni.

Mi jól tudjuk, ki a vend népnek jó barátja és ki az ellensége. Mi tisztán látunk: magyar édes hazánkon kivül ninesen számunkra hely.

Nem vagyok én a régi lap, a „Novine" ellen. De a Klekli féle Novine ellen, amelyben *az utóbi időben nem lehetett már egyetlen egy vend szót találni.* Ugy a templomokban nem lehetett vend éneket se szt. beszédeket hallani, csak (stajerszko-kránjszki) szlovénul. Szép vend nyelvünket letagadták, *söt utóbbi időben szégyellték egyesek szlovenecek elött vendeknek vallani magukat.* No végül még se sikerült nekik. Győzött az igazság! Minden igazi vend igy gondolkozik, igy érez. Ezt a szent érzelmet az anyatejjel szivtuk magunkba. Láttuk 23 éven át és most is látjuk a tulzó szlávok mit akarnak. Mit tesznek: ássák a sirjukat. Mást nem is érdemelnek egy circumdederuntnál. De mi vendek élni akarunk és csak magyar anyánk keblén lehet.

Tisztelettel:
TOPLAK ISTVÁN, karnagy
Bajmok (Bácska)

— **A muraszombati tanitói tanfolyam hallgatói megtekintették** Antauer Jenő és dr. Pável Ágoston vezetésével a mártonhelyi templomot. A látogatókat Pintarits István MÉP elnök köszöntötte meleg szavakkal és kérte őket, hogy tanulják meg a vend nyelvet, hogy könyebben taníthassák meg a vend-magyar gyermekeket magyarul beszélni.

Nyers vadbőröket

(pezsmát, görényt, mókust, borzt, mezei nyulat, házi nyulat, rókát, vidrát, nyestet stb.) és mindenféle állati szőrt a legmagasabb napi árban veszek.

Szász István, Muraszombat Lendva u. 21.

Naznanilo.

Pozívam vsze tiszte zavarovance, ki szo bili za zsivlejnye zavarüvani pri zavaroválnoj drüzsbi „Jugoszlávija", da sze kem prvle zglászijo z szvojimi zsivlenszkimi poulicami pri FLISZÁR Károlyi, Gazdák Bizt. Szövetkezet s. felügyelője, Elefánt szálló - Bácz, Muraszombat. 2

Azsákmánygyüjtők

(M. kir. honvéd haditudósitó század közlése. — Sz. Kovács Imre hdgy.)

Az előttünk lévő erdőben többezer bolsevista került fogságba. És mintegy másfélezer hagyta ott életét. Honvédeink el is nevezték az erdőt „halál völgyének". A halottakat nagyrészét már elföldelték, de azért mégis kilométerekre terjeng a förtelmes hullabüz. Az erdő tulsó felén még javában tart a tömegtemetés, az innenső oldalon azonban már serényen dolgoznak a magyar és német anyaggyüjtők, hogy a zsákmányolt hadianyagot számbavegyék és elszállitsák. A közeli városban települt meg az anyaggyüjtő állomás, odairányitják a használható fegyvereket és egyéb hadianyagot. Egész hosszu vonat halad a város felé. Előttünk éppen egy szovjetorosz harckocsi cammog nehéz dohogással és négy ágyut vontat maga után. Orosz harckocsi, orosz ágyukat, de a harckocsit már magyar honvéd irányitja. Erősen igyekeznek a telepállomásra, mert ma még egyszer meg kell fordulniok, hogy ujabb értékes terhet vonlassanak be.

A telepen ismerősre bukkanunk. Vitéz Turányi Géza alezredes, a hadimuzeum kiküldött gyüjtőtisztje szakszerüen vizsgálja a behozott szovjetorosz géppuskákat, nehézpuskákat, aknavetőket s kiválaszt belőlük egy-egy példányt a muzeum számára.

Felkeressük a telep parancsnokát. Szerfelett elfoglalt ember, alig pillanatai vannak a számunkra, állandóan intézkedik, lázas nagyüzem van körülötte. Megtudjuk tőle, hogy a hivatásos anyaggyüjtő szerveken kivül minden csapattest is végez anyaggyüjtést. A telepen a legföltünőbb csoport a zsákmányolt ágyuk körül mozog. A honvédtüzérek éppen átveszik a használható állapotban lévő lövegeket s a legénységet oktatják a különben egészen egyszerü szerkezetü ágyuk kezelésére. A dolog sikeresen halad. Mivel lőszer is megszámlálhatatlan mennyiségben került kezükbe, ma már tekintélyes számu szovjetorosz ágyuval harcolunk a szovjet ellen. Hasonlóan erősitik föl egyébként is nagyszerü tüzerejüket a többi fegyvernemek csapattestei is. A gyalogságnál lépten-nyomon lehet látni a magyar fegyverek mellett szovjetorosz nehézpuskát, géppuskát, géppisztolyt, automatapuskát, szovjet revolvereket. A hiradósok is duskálnak a zsákmányban. Az ő szemükben a vezeték, a tábori kábel, a főérték. Eldicsekszenek vele, hogy huzaljaik hosszát a szovjettartalékból megháromszorozhatják! Ez a itteni távolságoknál valóságos Istenáldása. Az anyaggyüjtést azonban hivatásszerüen főképp ez a telep végzi, mert nemcsak gyüjt, hanem a zsákmányolt gépeket rögtön meg is javitja s üzemképesen előreküldi a küzdő csapatoknak az arcvonalba.

A gyüjtőtelep szervei abban a pillanatban, amikor náluk járunk, több mint másfélezer puskát, 60 géppuskát, 60 aknavetőt, 60 különböző öblü löveget, 20 mozgókonyhát, 14 jó gépkocsit, három tehergépkocsi kábelt és telefonkészüléket, 20 tonna bronzot s igen sok egyéb hadianyagot vett birtokba, de repülőgépek és harckocsik is vannak kezében. Mellettük testvéri egyetértésben végzik munkájukat a német gyüjtőszervek is. Van elég összeszednivaló.

S igy folyik ez most az egész keleti arcvonalon.

Árpa és zabvásárlási engedélyt ki kérhet?

Az idei termésrendelet értelmében a termelő a beszolgáltatásra előirt mennyiségen felül takarmánygabonáját felhasználhatja saját gazdaságában, vagy pedig eladhatja a Hombárnak és azoknak, akik vásárlási engedéllyel rendelkeznek. Ilyen engedélyt egyenlőre csak azok részére adnak ki, akik állataiknak első félévi takarmányozásához nem rendelkeznek a helyi szokásoknak megfelelő abrakmennyiséggel. Az engedélyeket uriapokon adják ki, amelyen az elöljáróság feltünteti az igénylő állatállományát és azt, hogy mennyi takarmánnyal rendelkezik. A kérdés elbirálásánál a helyi szokások az irányadók. Általában lónak évi 8—10 mázsa, szarvasmarhának 4—6 mázsa, juhnak 30—40 kg, baromfinak 10—20 kg abrak számitható. Ennek a mennyiségnek a fele kukorica, a másik fele árpa vagy zab is lehet. A hizósertések részére darabonként 1 mázsa árpát és 4 mázsa kukoricát engedélyeznek. Ha tehát a gazdának három lova, négy szarvasmarhája és öt sertése van és árpavásárlásra kér engedélyt, akkor a lovakat figyelmen kivül hagyva, árpából számitani kell négy szarvasmarhára darabonként 2 és fél mázsát, öt sertésre pedig darabonként 125 kilót, összesen tehát 16 mázsa 25 kg a gazdaság évi takarmányárpa szükséglete. Ez a gazda tehát csak abban az esetben kaphat vásárlási engedélyt, ha 8 mázsánál kevesebb árpája maradt takarmányozásra. A második félévi szükségletre ugyanis csak 1943 január 1-től kezdődően adnak vásárlási engedélyt, kivétel a sertéshizlalás. Árpát vagy zabot csak az a termelő adhat el, aki a beszolgáltatási kötelezettségének már eleget tett.

Az összes
TELEPES RÁDIÓKAT
raktárról szállitjuk
Nemecz János
rádiószaküzlet
MURASZOMBAT
Javitások gyorsan!
Pertrix, Zett, Palaba anód és fütőtelepek.
Varta akumulátorok

SZENT ISTVÁNRA
teljesen felkészülten, nagy örömmel várjuk Budapestre érkező t. Vendégeinket.
CORVIN A JÓ MINŐSÉGEK ÁRUHÁZA
a Nemzeti Szinház mellett

Od kèdna do kédna

Naprejidenye szoldacsie náredi pri velkom zavoji Dona i jüzsno od nyega ide náglo v sztrasnoj vrocsini i velkom práji. Povszédi vküperlovijo razegnáne osztanke Timosenkove ármie. V nedelo szo notrivzéli nájvéksi váras kubánszke gubernie Ekaterinodár, steroga szo szovjeti prekrsztili na Krasznodár, ka po nasem znamenüje rdecsi senk. Ni dale szta szpadnola Pjatigorszk i Maikopot várasa, steriva lezsita v szredini szami oliovi mezövov. Tü zse nej dalecs zsivéjo cserkeszi, örményi i georgiánci, ki szo katolicsanci, stere szo v zádnyi 20 lejtaj na sztoujezér po nedúzsnom szpomourili brezi toga, ka bi cejli civilizerani szvejt kaj mukno od toga.

Pri várasi Kalács, t. j. pri velkom závoji Dona szo notrizagrádili velki sereg ruszov, ki vecs nemrejo vujti prouti vzhoudi, pa tak morejo mérno csakati na szvoj túzsen sors. Nejdalecs od téc szo nasi honvédje, z véksega decski z Soprona i Fejérvármegyöva — razbili 54. szovjetszko divizio, stera je vküperposztávlena bila z szami divjákov, stere szo pred napádanyom z vodkov zapoujili. Zgráblenci szo tüdi pripovedávali, ka nyim vodko z lagvami vozijo k batalionom.

Pri Rzsevi, gde je szamo mocsvarje, zoubszton probajo szrecso ruszi, ár je nemci vszigdár nalejci zbijejo nazáj. Tüdi na szamom szevri je táksi kejp, gde je pá finci poberéjo vréd.

Vsze tou je natelko nadignolo Sztalina, ka je etakso szkrivno zapouvid dao vö: Csi mo dale delali „rükcuge" i sli nazáj, szmo zglübleni, Národ szovjetie sze je britko várao i zgübo vüpazen i vero v rdécsoj vojszki. Vsze sztraslive i vcagajoucse trbej na lici meszta prepraviti.

Véksa nevola je pa vövdárila v Indiji, zavolo steroga je anglesko-amerikanszki imperializmus prevecs pobiti, Gandhy je nájmre v Bombay vküper dao pozvatí pánindijszki kongresszus, gde szo szklenoli, ka sze anglezsje morejo z Indie vöpobrati. Natou szo anglezsje Gandhia z zsenouv vréd záprli. Záprli szo pa tüdi nyegovoga vezéra Nehruta. Zatogavolo indijszko lüdsztvo zácsa vreti i nemirovno gracsüvati. Kaszárne angleski szoldákov i policajszke zidine vuzsigajo gori. Policija komaj láda z nyimi i szo prisziljeni z eroplánami lüdsztvo tirati rázno. Doszejgamao je 28 mrtvi i vise 200 ranyeni.

Roosevelt je nezadovolen z amerikanszkimi fabrikami, ár premalo bojnszke skéri zgotávlajo. Delavsztvo ga je nej bougalo, da bi pouv bojnszke skéri duplisko mogli zdignoti.

Krátki glászi

— **Zsúti ledrni kaput sze je zgübo doj z koul** na ceszti med Szobotov i Macskouvcami. Proszi sze posteni nájditel, ka ga naj doj dá pri Fliszár Károly baotosi v Szoboti, Lendva utca, gde tüdi posteno placsilo dobi. Tüdi csi bi stoj kaj blizsányega znao od toga kapúta, naj sze tü zglászi.

— **Osztre kastige.** Fõszolgabirouv v Vasvári je postrofao stiri masinszke véte na 400—400 pengőjov, ár szo mlátili brezi cséplési ellenőra. — Szobocski főszolgabirouv je doj dao zapecsatiti masin Vukán Józsefa z Doline zavolo nerédnoscse pri mlatidvi. Kak on tak cséplési ellenőr ta szojeniva.

Jáboka
sztucsena jáboka
brána jáboka
na vagone küpüje
EILAND LIPÓT
SZOMBATHELY
Grüntano: 1892. Telefon: 173.
Iscsemo zavüpne naküpoválce.

V Leningrádi

szo zse zmenkale vsze podgani, mácske i pszi, cslovecse meszou pa fráj odávajo

Z Berlina glászijo: Sztánye v Leningrádi je od dnéva do dnéva zsalosztnejse. Nevervajoucse glászi prinásajo od tam odszkocseni ruszki szoldácke, stere z recsjouv nemrejo niti povedati. Právijo, da tou, ka sze nyim je vcseraj neznano i sztrasno vidlo, je dnesz zse scsiszta navádno grátalo. Szlapákov Iván, náreduik je té dni popunoma zmantráni komaj odszkocso z Leningráda. Gda je malo k szebi prisao, je zacsno pripovedávati, da v Leningrádi lüdjé zse komaj sztojijo na nogáj i sze premetávlejo od szlaboscse. Nega táksoga, ki bi na dén vecs kak dvej vöri mogao delati.

V cejlom Leningrádi vecs nega podgani, mácsk i pszouv, ár szo je zse dávno vsze pojeli. Cslovecse meszou szo po zimi szamo na szkrivmá odávali, zdaj sze pa zse fráj dobí küpiti.

Preszkrbeti zsívezs tomi lüdsztvi, je tesko pítanye szovjetszke oblászti, ki je edino odgovorna, cse té milionszki váras vömerjé.

1.300,000.000 pengőjov za zbougsanye nasega kmetijsztva

Preminoucso szvetszko bojno je Anglia gvinala z vérsztvenim poutom. Tak sze tüdi v vezdásnyoj bojni angleski szoldáki ne szegrevajo prevecs tecsasz, dokecs vszefelé píszane národe lejko posílajo v ogeny. Tüdi zdaj szo meli takse nakanejnye, da bi tou bojno z vérsztvenim poutom doubili. Z gládom szo nájmre scseli prisziliti országe náredi Rim—Berlin, naj na kolena szpádnejo pred Anglijov. Europa je na tou odgovorila z nouvim vérsztvenim rédom i krajine, stere je szoldacsija náredi z orozsjom notri vzéla, vözapréjo, da bi glád ali drügo pomenkanye moglo sztrejti naso moucs. Tou je tém bole nemogoucse zdaj, gda zse nasi hajouvje z Dune mérno drzsijo zvézo vdiljek po Doni ino vretine nafte v Kaukázi veszélo gonijo motore nasega motorizeranoga serega na ruszoszkom fronti.

Na prisesztnoszt gledoucs velko pozványe csáka vsze országe i tou pozványe z dvema recsáma lejko povejmo: vérsztvinszko pouvanye. Nas ország je v prvom táli polodelszko-vérsztveni i záto moremo zdignoti nas pouv. Bojna, pomnozsávanye lüdsztva ino pomenkávanye zsivezsa nász prisziljávajo na povéksanye pouva. Zagvüsanye nasega mernoga zsitka nam diktáliva, ka moremo pouvati tákso máro, stera nam noszi véksi haszek i tákse fajte nárasze szejati, ki nam noszijo bouksi i véksi pouv. Fundament toga je pa zagvüsati vékso mascsoubo zemlé i na visziko sztubo zdignoti znánoszt polodelca i szploj vszaksega delavca. Vszakse delo pa more biti pod ednoutnim ravnanyom i vszaksi delavec, bodiszi csesztník, baotos, mester, polodelszki ali fabricsni delavec more znati, da je nyegovo delo v szlüzsbi domobránsztva, záto kamakoli je posztávleni, more szvojo düzsnoszt sztouprocentno szpuniti. Tou valá nej szamo za bojnszki, nego tüdi za miroven csasz.

Obej nasivi orszacskivi hizsi szta pred krátkim na mészti nyalé zákonszki plán za zbougsanye i naprejidejnye nasega kmetijsztva. Té zákon je szkouz dugi lejt komaj csákani i pravzaprav dopuni nas, v zsitki bodoucsi indusztríszki i mestríszki zakon. Té vérsztveni zákon, ki je fundament národnoga zsitka, namerávа 1.300,000.000 pengőjov vlozsiti na szame hasznovite cile.

Kak szmo zse povedali, sze v prvom táli szrmaska, vöznücana matizemla more zbouksati, ka de bole mascsoubna. Sészt pa pou miliona plügov grünta je szrmasko na vápni, 850 jezér plügov je pa szlabe zemlé zavolo prevnouge nátrijszke szouli i szilikátov, ki sze tüdi more zbouksati.

Tüdi 3000 plügov mokroga grünta sze more poszüsiti, tak, da sze voda more po kanálisaj i cevái dojpüsztiti. Poprejk sze pa vszi grünti morejo popraviti.

Za doszégo toga cíla sze more lejtno 3.000 vagonov prája za szejanye raztálati i napraviti 250.000 gnojiscs z államszkov podporov. Pouleg toga sze goriposztávi 400 traktorszki zadrug, ki do mele 1000 traktorov i 10.000 mensi polodelszki masinov i stere szi máli kmetje nemrejo notri szpraviti.

Csi pouv sesémo zbougsali, nemremo osztáti pri vöszpouvanom szeméni nego szi moremo dobro odebráno i *szelekcionejrano* szemen szpraviti notri, stero szemen je vöszprobrano i nam véksi pouv zagvüsa. Pouleg toga zákonszkoga plana v deszeti lejtaj neszmi osztáti [illegible] ka ne bi szejao tou rodnejse szemen.

Nas àltam raztála lejtno 2.400 vagonov psenice, 1.100 vagonov zsita, 1.100 vagonov gecsmena, 520 vagonov ovsza, 660 vagonov kukorce, 1.720 vagonov krumpisov, zvüntega pa menso vnozsino lucerne, szöje, ricinusa ino lenovoga i konouplinoga szemena.

Za szejanye toga [illegible] sze potrejbno tüdi dobro szejálne masine. V pridoucsi deszeti lejtaj [illegible] nas állam [illegible] raztála 6,000 szejálni [illegible] masin [illegible].

[illegible] szrmaskejsi krajaj [illegible] za polojno [illegible] masinov [illegible] szki i 500 [illegible] masin [illegible] raztála.

Zákonszki plán tüdi [illegible] zbougsati [illegible] pouvanye i kvasenye [illegible].

Tüdi na domácso kertészio de sze obracsala velka szkrb. Csi racsunamo, da je zdaj 2.500 plügov na kertészko szamo za kertészio, iz steroga nas ország doszta dohoudkov ma, te te dohoudke lejko za duplisko zdignemo, csi kertészio zbougsamo. V deszeti lejtaj sze more esese 25 milion cepik znaszaditi, ar je lega v nasi krái za szádno drevje jáko vugodna.

Za vesenye kmecske mladézni sze posztávi 750 nouvi [illegible] kmecskih soul, v steri de sze eden [illegible] miliona kmecske mladézni vcsilo v szvojem pozvanji. Drzsáni de vse 800 kurzusov za kertészio, szadjarsztvo, pouvanye [illegible] i domacso mestno.

Za vsza ta dugovanya je vküper notrivzéto okouli 1.300.000.000 pengőjov, stero je tak velka suma, da sze nam dohoudki pouva sz tem na duplisko morejo zdignoti. Té plán nász i nas cejli ország tak naprej pripràvi, da v nouvoj Europi lejko szvoje meszto batrivno zaszédemo. Te pa nas ország znouva pride nazáj v tiszto zlato doubo, stera je bila pred 500 lejti, za csasza Mátyas kralá.

Kerékpárok, alkatrészek, gummiáru nagy választékban
Cséplő és gőzgép felszerelés
Golyós csapágyak / Sport cikkek / Gyermekkocsik
Hoffher Schrantz mezőgazdasági gépek
Stivàn Ernő, Muraszombat Telef. 30

Po szvejti

Závüpniki vogrszkoga, taljanszkoga i Nemskoga országa szo v preminoucsi dnévaj v Brioni drzsali [illegible] Duna—Száva—Adria [illegible]

V Anglii [illegible] je zacsnola z [illegible] delom.

Szpomenik Bruno Mussoliniji, [illegible]

Anglio kosta boina dnévno 12 millionov font sterlingov, kak piszejo [illegible] Daily Telegraph.

Roosevelt je troustajoucse piszmo poszlao Sztalini po [illegible] [illegible] ... vidi, ka vsza nyegova piszma szamo pogübelesesino znamenüjejo.

— Sztalin je zacsno „csisztiti" v szvojem csonklavom országi, kak je glász prisao v Newyork. Na drügi szvejt je poszlao vsze tiszte, ki szo szamo zazinoti vüpali, ka naj hejnya sz touv bognov, ar nega niksega vövidenya na gvinanye. Osztanke sztáre [illegible] szke szoldacsije je tüdi „szpucao" [illegible] politicsni zgráblencov je tüdi [illegible] zosztrejlati. Vsze tou prej szamo záto dela, ka szo odávci kommunizmusa, on pa vsze ove csese ednouk sese sz korbácsom i puksinim kopitom posztaviti gori prouti nemcom, prvle, kak bi pa szkrvaveo.

PORCELAN ÜVEG KERAMIKA ILLATSZEREK MEI LTUK
PORCELAN GLAZSOVINA KERAMIKA DISECSE VODE BROSI
Zrim József
Muraszombat, Horthy Miklós ut 6.

Gèptulajdonosok figyelem!
Kenőolajok és zsirok kapitatók
Nemecz János
Muraszombat
Masinszki oli i tovot mászi.

Szesztrici szta sze zalejale

Laufer Erzsébet, 14 lejtna hesérkica ednoga baotosa je pri Duni gvant prála. Z nyouv je bila tüdi mála szesztrica, ki je neodovedno szpádnola v Duno. Hitro sze je za nyouv pognála dobro plavajoucsa szesztra, da bi jo rejsila, ali ona sze nyoj je tak za sinyek zgrabila, ka je vecs nej mogla plavati i szta sze obej zalejale.

Pálcsics Ferenc nagykanizsai fonalfestőgyár Nagykanizsa
Anyaggyűjtő: Muraszombat, Rákóczi ut. Simon Emilné
[illegible] Nagykanizsa, Magyar u. 86. Tel. 3-44

BENKÓ JÓZSEF
HUSÁRU és KONZERVGYÁR
MURASZOMBAT
TELEFON: 8 és 80
Sürgöny: Benkó Muraszombat / Postatakarèkpènztàri csekksz. 74009

TÜZOLTÓEGYLETEK figyelmébe! Mindenféle tüzoltó ruházati cikk, gombok jelvények, vállszalag stb. beszerezhető
SIFTÁR KÁROLY cégnél Muraszombatban.

GASZILSZKIM DRÜSTVAM na znànye! Za gaszilszki gvant vszefelé potrejbscsine: gumbe, znaki, naramne polete itv. sze dobijo pri
SIFTÁR KÁROLYI baotosi v Szoboti.

Nyomatott Vendvidéki könyvnyomdában, Muraszombat. Felelős kiadó és szerkesztő mint a Vendvidéki Magyar Közmüvelődési Egyesület elnöke, Hartner Nándor

Muraszombat
Petőfi Sándor utca 12.

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos: a Vendvidéki Magyar Közmüvelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Negyedévre 2 P, félévre 4 P, egész évre 7 P.
HIRDETÉSI ÁRAK: 1 hasáb szélességben mm. soronként 10 fillér.

Főszerkesztő: HARTNER NÁNDOR
Szerkeszti: ifj. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy Miklós ut 18 szám / Telefónszám 71.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

XXXVI. évfolyam. / 34. szám. ÁRA 16 fillér. Augusztus 21. — Pèntek.

Szent István vendjei

Szívében és lelkében hálával eltelve köszönti a vendség a nagy királyt. Az emlékezés tüzében ezer év távlatából idézi fel szellemét.

Egy évezreddel ezelőtt a mai Vas és Zala megyék délnyugati szögletében hontalan, árva kis néptöredék huzódott meg a népvándorlás viharai elől. A Lendva-síkság virágos rónáin és árnyas erdőiben élte szervezetlen mindennapját, körülötte pedig égett és rengett a világ a fajok egymástipró küzdelmében. Reménytelen volt a holnapja, s azt sem tudta, hogy kedves Muravidékét meddig tarthatja magáénak. Népek jöttek és népek mentek el, tomboltak és viaskodtak mellette. Miközben pedig Anglia elszórt kunyhoit a dánok zaklatták, míg a nagy frank birodalom romjain gyenge utódok osztoznak, amikor Itáliában még a görögök tanyáznak, mialatt jelentéktelen részfejedelmek civódnak a csehek földjén, midőn testvérharcokban emésztődnek a szerb kis zsupánok, híre-hamva sincs még a románoknak, s laza szervezetben iespedt a szlovénség, megjelenik a Kárpátok-medencéjében államalapító és államfentartó keleti örökségével a rend és a szervezettség katonanépe. Fejét meghajtja a kereszt előtt, uj hazáját pedig teleszórja maradandó remekekkel, uj hite köbevésett, pergamentlapokra rótt emlékeivel.

Vezérlő fejedelme családfájából szent király sarjad, aki a korona jelképével a Kárpát-medence népeit nemzetté olvasztja, s megteremti a nemzet legfőbb hatalmi szervét: az államot.

Szent István király a nemzet keretébe beleilleszti a már-már pusztulásnak induló vendséget is, és így a vendség az akkori szokás szerint mint „hódolt nép", közvetlenül a király alattvalója, szabadosa: Szent István vendje lesz. Mint a királyi magánbirtok népe, csakhamar részesévé válik az államfentartó magyarság műveltségének, azonosul a magyar népi ízléssel, magáévá teszi a jellegzetes magyar életet, elsajátítja nyelvünket, sőt vérségi kapcsolatokat is létesít a magyarsággal, ügyhogy *gyökeresen magyarrá válik.*

Szent István vendjei tehát a nagy királynak köszönik fennmaradásukat, európai műveltségre való felemelkedésüket. A nagy királytól kaptak olyan hazát, amely ezer év viharai után is áll és virágzik. Ezért olyan bensőséges ünnepe a vendségnek Szent István király napja.

Szent István vendjeire ma is vigyáz a nagy király, nemporladó jobbja pedig éppen e napokban int népe felé: *A 22 évi megpróbáltatás után igyekezzél, népem, kiteljesedni magyarságodban, hogy javára váljál annak a hazának, amelyik ma is a legnyugodtabb otthont, a legtöbb kenyeret adja neked és a szentistváni haza minden népének Európa országai között.*

Bálint Béla.

Vas vármegye közönségéhez!

Magyar Testvéreim!

Hivó szóval fordult ismét hozzátok a Főméltóságu Asszony és Szózatában a messze keleti arcvonalon küzdő magyar honvédeink számára — akik szent kötelességet teljesitenek és akik távol a családi tüzhelytől védik otthonainkat és biztositják számunkra a zavartalan életet — meleg téli ruhafélét kért.

Kérő szava mindenkihez szól. Szólott elsősorban minden magyar anyához, hitveshez, asszonyhoz, leányhoz, hogy sziveikből vert aranyhidon — amely összeköti az itthonmaradottakat a kint harcoló hős honvédeinkkel — áramoljék és özönljék a velük való szeretetteljes testvéri együttérzés látható megnyilvánulása, a meleg téli holmi.

Magyar Testvéreim! Behivót kaptunk valamennyien a Főméltóságu Asszonytól a téliruha-adakozás hazafias kötelességének teljesitésére. Adjunk minél többet! Tegyünk igaz lelkesedéssel eleget a Főméltóságu Asszony felhivásának. A gyüjtést aug. 25-től szept. 5-ig a leventeparancsnokságok a közigazgatási hatóságokkal és a társadalmi szervezetekkel együttesen fogják eszközölni.

Bizton hiszem és tudom, hogy Vas vármegye hazafias és minden áldozatra kész közönsége az első sorban lesz az adakozásnál, a magyarok Istene, bizton hiszük, megsegiti Hazánkat és megáld minden adakozót.

Hazafias köszöntéssel:

vitéz SZÜCS ISTVÁN
Vas vármegye főispánja.

A Mura szabályozását kérte a miniszterelnöktől a Muravidék és a Muraköz küldöttsége

Kállay Miklós miniszterelnök több miniszter és MEP vezető kiséretében Zalaegerszegre utazott az elmult vasárnap, ahol Zala vármegye összes közéleti vezetői előtt beszámolt a vármegyeházán a politikai helyzetről. A miniszterelnök beszédében ismertette a népruházati akció jelenlegi kedvező állását, majd közgazdasági vonatkozásban kifejtette, hogy a buza árát nem szabad emelni, mert ezzel általános és nagy drágulást segitene elő a kormány.

A beszédek végén a miniszterelnök Zala vármegye különböző vidékeinek küldöttségeit fogadta. Az alsólendvai járás küldöttségének élén Országh Pál dr. országgyülési képviselő állt, a Muraköz küldöttségét Pecsornik Ottó képviselő vezette.

A Muravidék Zala megyei részének és a Muraköznek küldöttségei több fontos kérés előtt elsősorban a Mura szabályozásának elvégeztetését sürgették.

A miniszterelnök nagy figyelemmel hallgatta meg a kérést és igéretet tett, hogy alaposan át fogja tanulmányozni az ügyet.

Országzászlót avat Szent István napján Alsólendva

Alsólendva országzászlót avat csütörtökön. Az országzászlót a zalaegerszegi MOVEtól kapta a nagyközség és felavatását kétnapos ünneppel köti össze. Az országzászló avatási ünnepélyre a rendezobizottság a következő meghivót bocsátotta ki:

Alsólendva nagyközség a zalaegerszegi MOVE-tól ajándékba kapott országzászlójának felavatási ünnepségeit augusztus hó 19-én és 20-án tartja, melyre hazafias tisztelettel meghivja az Országzászló Bizottság.

Az ünnepségek augusztus hó 19-én este kezdődnek zenés takarodóval, lampionos felvonulással, a Bánffy-vár kivilágitásával és a hegyekben örömtüzek gyujtásával.

Aágusztus hó 20-án d. e. 3/4 11 órakor az országzászló és a vendégek fogadása az állomáson, tábori szentmise, zászlószentelési ünnepség, díszebéd. D. u. 3 órától népünnepélyt rendez az Önkéntes Tüzoltó Egyesület.

Az ünnepség sorrendje: 1. 3/4 11 órakor az országzászló ünnepélyes fogadása és behozása diszfelvonulással a vasutállomásról. 2. 11 órakor tábori szentmise. 3. Az országzászló megáldása. 4. A zalaegerszegi MOVE átadja a zászlót. 5. Alsólendva nagyközség nevében átveszi egyházasbükki Dervarics Elemér városbiró. 6. Avató beszédet mond dr. Országh Pál országgyülési képviselő. 7. Völgyesi József igazgató-tanitó alkalmi költeményét szavalja Slápsi Ilona tanitó. 8. Az országzászló megkoszoruzása. 9. Egyesületek elvonulása az országzászló előtt. Ünnepi diszebéd. 10. D. u. 3 órakor tánccal egybekötött népünnepélyt rendez az Alsólendvai Önkéntes Tüzoltó Egyesület a Magyar Ifjuság házában és udvarán. A tiszta jövedelmet a jugoszlávok által elvitt tüzoltó-szerkocsi helyett való uj kocsi beszerzésére kivánja forditani az egyesület.

Krantz József kanonok †

Megrenditő gyászhir érkezett kedden délelőtt Muraszombatba: a szombathelyi közkórházban keddre virradóra hosszu szenvedés után kilehelte nemes lelkét Krantz József cimzetes kanonok, csendlaki esperes-plébános. Olyan papi embert ragadott el személyében a halál tőlünk, akit osztatlan szeretet, tisztelet és megbecsülés övez nem csak papi körökben, hanem a vasmegyei társadalom valamennyi rétegében is.

Krantz József 1889-ben született, 1911-ben szentelték pappá. Belatinci és muraszombati káplánkodás után 1915-ben tábori papként a harctérre ment, 1918-ban került vissza Muraszombatba mellén a kiváló szolgálatainak elismerését jelentő lelkészi érdemkereszttel. A jugoszláv megszállás Muraszombatban találta, ahonnét 1922-ben Csendlakra került.

Mint csendlaki plébános buzgó papi munkálkodásával hivei lelkében mély hitet, önmaga iránt pedig őszinte szeretet és bizalmat ébresztett. Mint lelkiatya és elsősorban, mint magánember, sohasem feledkezett meg a megszállás éveiben sem magyarságról és nyiltan megvallotta, hogy Szent Márton egyházmegyéjére hüséggel és szeretettel gondol.

A buzgó és eredményes papi munkálkodást a felszabadulás után a magyar egyházi hatóságok is értékelték és Krantz Józsefet 1942 husvétján a megyéspüspök cimzetes kanonokká nevezte ki. Sajnos, magas kitüntetésének fényében nem élhetett nyugodt békességben Krantz József, mert egészségi állapotta már régebben megrendült és állandóan gyógykezeltetnie kellett magát. Munkáját azonban betegsége alatt sem akarta abbanhagyni és csak akkor ment a kórházba, amikor már képtelen volt tovább dolgozni. Az orvosok mindent elkövettek meggyógyitására, Isten akarata azonban mégis magához szólitotta tiszta életü fiát.

Krantz József kanonokot szerdán délután temették Szombathelyen az egész vármegye egyházi, katonai és polgári társadalmának megnyilvánuló mély részvéte mellett.

A muraszombati járásból nagyon sokan mentek el Szombathelyre a járás nagy papi halottjának temetésére. A járás népe nevében dr. Olajos József főszolgabiró helyezett el koszorut a siron, a Vendvidéki Magyar Közmüvelődési Egyesület koszoruját Hartner Nándor országgyülési képviselő tette le. A temetésen részt vett a csendlaki körjegyzőség egész intelligenciája, a községek birói és a csendlaki képviselőtestület Fehér József körjegyző vezetésével.